

Fővárosi Ítéltábla
12.Bhar.362/2016/8.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Szegeden, 2017. május 23. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A folytatólagosan elkövetett becsületsértés vétsége miatt **vádlott neve** ellen indított büntetőügyben a **Fővárosi Törvényszék** 2016. szeptember 15. napján kihirdetett **23.Bf.6859/2016/8.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

A vádlott bűnös: folytatólagosan elkövetett becsületsértés vétségében [Btk. 227. § (1) bekezdés a) és b) pont].

Ezért a vádlottat **próbára bocsátja.**

A próbaidő tartamát **2 (kettő) évben** határozza meg.

Egyebekben a másodfokú ítéletet **helybenhagyja.**

Megállapítja, hogy a harmadfokú eljárásban felmerült 22.111.- (huszonkettőezer-egyszáztizenegy) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2016. január 12. napján kihirdetett 19.B.30.810/2015/18. számú ítéletével vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 227. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti folytatólagosan elkövetett becsületsértés vétségében, ezért a korábbi 20.B.14.398/2013/30. számú ítéletének próbára bocsátást kimondó rendelkezését hatályon kívül helyezte, a próbára bocsátás megszüntetése mellett az ott elbírált, a Btk. 226. § (1) és (2) bekezdés b) pontja szerinti rágalmazás vétsége miatt is - halmazati büntetésül - 100 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét 1.000.- forintban állapította meg, és az így kiszabott 100.000.- forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén történő szabadságvesztésre való átváltoztatásáról is rendelkezett. A bűnügyi költséget az államra terhelte.

Az első fokú ítélet ellen a vádlott és a védő elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a büntetés enyhítése végett jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Törvényszék a 2016. szeptember 15. napján kihirdetett 23.Bf.6859/2016/8. számú ítéletével az első fokú ítéletet megváltoztatta, és a vádlottat az ellene a Btk. 227. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti folytatólagosan elkövetett becsületsértés vétsége miatt emelt vád alól felmentette,

a bünygyi költségre vonatkozó rendelkezést helybenhagyta. Kimondta, hogy a másodfokú eljárás során felmerült bünygyi költséget is az állam viseli.

A törvényszék másodfokú ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést az első fokú ítélet megváltoztatása és a vádlott felmentése miatt, helytelen jogkövetkeztetést sérelmezve és helyes jogkövetkeztetéssel az alapul vehető tényállásból a vádlott bünygyiségére történő következtetés és jogkövetkezmény alkalmazása érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.744/2015/3. számú átiratában az ügyész fellebbezését fenntartotta és azt indokolta; eseti döntésekre és a 7/2014. (III.7.) AB határozat ide vágó rendelkezéseire, valamint egy korábbi AB határozatra is utalt, továbbá a 13/2014. (IV.18.) AB határozatra, mely utóbbi álláspontja szerint egyértelművé teszi azt a jogelvet, hogy az emberi méltóságból fakadó becsületvédelem az ún. közszereplőket, így az ügy sértettjét is megilleti. Ennél fogva helyes jogkövetkeztetéssel a vádlott bünygyiségének megállapítása és jogkövetkezményének alkalmazása indokolt, nevezetesen pénzbüntetés kiszabására tett indítványt.

A védő a fellebbezési nyilvános ülésen a vádképviselőre kijelölt Szegedi Fellebbviteli Főügyészség ügyésze által fenntartott fellebbezés teljesítését ellenezte, és a másodfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

Álláspontját védencc által írásban megfogalmazott és a harmadfokú eljárás során benyújtott fellebbezési indokolással egyezően adta elő.

Az ügyész fellebbezése alapos.

Az elsőfokú és a másodfokú bíróság a bizonyítást a szükséges és lehetséges körben maradéktalanul lefolytatta, ennek eredményeképpen mindenben megalapozott tényállást állapított meg, amely a Be. 387. § (1) bekezdésében leírt harmadfokú felülbírálat szempontjából irányadó volt a harmadfokú bíróság számára.

A tényállást a másodfokú bíróság is megalapozottnak ítélte, ám abból irreleváns tényállási részt mellőzött. Az így mellőzött tényállási résszel tekintette mindenben irányadóvá az első fokú tényállást.

A másodfokú bíróság a revideált első fokú tényállásból az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétes jogi következtetést vont le, annak tulajdonított jelentőséget, hogy a vádlott (sértett neve) mint a vádlottal szemben indult büntetőeljárásban a hatóság tagjaként eljáró személlyel kapcsolatban tett megjegyzéseket, ezek szöveg-összefüggésben vizsgálva negatív vélemény kinyilvánításának minősíthetők. Ugyancsak értékítéletnek minősítette a főügyészhelyettes diplomájának megszerzésére vonatkozóan írtakat és nagy nyilvánosság előtt közzétetteket. Bár nem indokolta, azt állította, hogy az általános társadalmi felfogás szerint nem durván trágár és nem éri el a gyalázkodás szintjét a most írtak állítása, de az sem, hogy a vádlott a világhálóra feltöltött iratban a „(vezetéknev keresztév) csahosa”, illetve „nem annyira hupikék mint törpíke” kifejezésekkel is élt.

Azt pedig tényállításnak tekintette, hogy a vádlottnak azt állította, hogy a sértett koncepciók eljárásokat koholt. A világhálóra feltöltött iratból azonban kitűnik, hogy ezt az eljárást a vádlott az ellene hamis vád miatt indult eljárásnak címezte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezen állítás valótlanágáról történő meggyőződés, avagy a valótlanág elfogadása a büntetőeljárás gyanúsítottja részéről nem elvárható, ennek következtében az utóbb ugyancsak értékítéletnek, véleménynek minősül, az viszont nem büntetendő.

A másodfokú bíróság által felhívott 36/1994. (VI.24.) AB határozat 3. pontja értelmében a hatóság vagy hivatalos személy becsületének csorbítására alkalmas, e minőségére tekintettel tett, értékítéletet kifejező véleménynyilvánítás alkotmányosan nem büntethető. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a vád tárgyává tett cselekmények nem bűncselekmények, ezért a másodfokú bíróság megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét és a vádlottat bűncselekmény hiánya okából [Be. 6. § (3) bekezdés a) pont] az ellene emelt vád alól felmentette, és ennek megfelelően alakította a járulékos rendelkezést is.

Az ítéletábra a másodfokú bíróság most részletesen leírt álláspontját, ami gyakorlatilag jogkövetkeztetés, alaptalannak találta.

Úgy az első- mint a másodfokú eljárásan egyaránt végighúzódott, a hivatalos személy sérelmére elkövethető rágalmazás, illetve becsületsértés alkotmányjogi megítélése, a jogállamiság alkotmányi (Alaptörvényi) rendszerében való elhelyezkedése.

Ennek a rendszernek a mikénti státuszára az elbíráláskori büntethetőségre vonatkozóan nem hagyható figyelmen kívül az ítéletábra álláspontja szerint az Alkotmánybíróság ún. jogfejlesztő értelmezési tevékenysége.

A fellebbviteli főügyészség helyesen és kronológiailag is követhetően mutatta fel az Alkotmánybíróság jogfejlesztő tevékenysége eredményeképpen kialakult álláspont jelenkori megnyugvását, aktuális állapotát.

Ebből a felvonultatásból egyértelműen megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság jogfelfogása és jogértelmezése az utóbbi esztendőben határozottan elmozdult abba az irányba, hogy a korábbi alkotmánybírósági doktrína már nem tartható. Nevezetesen, egyfelől kétségtelen, hogy az ún. közszereplőknek (ide tartozik az ügyész is) magasabb tűrési mércének kell megfelelnie, ám nem köteles eltérni - és ebben a tekintetben az állam a büntető igényét kívánja érvényesíteni - a magánéletéhez, szakmai-, foglalkozási tevékenységéhez kapcsolódó társadalmi értékítéletnek rombolását megvalósító cselekvőseket.

Az ítéletábra álláspontja szerint az olyan, a világhálón, tehát nagy nyilvánosság [Btk. 459. § (1) bekezdés 22. pontja szerint az internet, mint elektronikus hírközlő hálózat] előtt tett kijelentés, miszerint a vádlott a (népcsoport megnevezése) állam második nagyvárosának áruipacán egy kóros állapotban szenvedő, a (népcsoport megnevezése) étkezési protokolljának megfelelő víziszármazás cseréje révén szerezte meg jogi diplomáját, egyértelműen oly mértékű gúnyos, degradáló, lekicsinylő, ennél fogva becsületsértő megközelítése a jogi diploma megszerzésének, ami egyértelműen alkalmas a hivatalos személy becsületének csorbítására.

Úgyszintén tényállásszerű az ügyészség eljárását negatívan koncepciónak, azaz előre megtervezett szempontok alapján irányított és felügyelt, meghatározott végeredményt kívánóan lefolytatott eljárásként a sértettnek tulajdonítani olyan felhanggal, mintha személye folytán az eljárás egyértelműen koncepció lett volna. Ebben a körben nem hagyható figyelmen kívül, hogy a magyar történelmi tanulságok egyértelműen negatívnak tüntették és tüntetik fel az ún. ötvenes években lefolytatott - valóban - koncepciók eljárásokat, amelyekre jellemző volt az eleve elrendeltség, a terheltnek és a védelemnek gyakorlatilag esélye sem volt a koholt vádak elleni védekezésre és amelyek kimenetele túlnyomórészt az alávett terhelt személyi és vagyoni kismizmizésére, nem egyszer akár életének durván jogellenes elvételére irányult. Ezért a „koncepciók” megjelölés a

jogállam ügyésze felé, nyilvánvalóan durván becsületsértő tényállítás, nem pedig védhető, szabadelvű vélemény; egyszersmind alkalmas az ügyész eljárásába vetett bizalom veszélyes megingatására is. Kiemeli az ítélőtábla, hogy az ilyen jellegű megközelítése az ügyésznek, mint hivatalos személynek még az adott ügy keretein belül is tényállásszerű [BH2012. 144, BH2016. 4], nagy nyilvánosság előtt (interneten) közzétéve pedig kiemelten az.

A sértett természetének gúnyos kifigurázása párosult a sugárzott médiában hosszú éveken keresztül követhető rajzfilmfigura-családra (Hupikék Törpikék) utalással, ami ugyan lehet, hogy a vádlott nézőpontjából csupán vicces, a komoly társadalmi, bűnüldözési feladatot ellátó közszereplő ügyész nézőpontjából viszont már korántsem az, éppen ellenkezőleg. Az ugyanis tartalmilag a kisebb termet összefüggésbe állítását jelenti a sértett bűnüldözői és vádképviselői közszereplésével, az így teremtett egyértelmű kapcsolat a két kategória között vitathatatlanul az ügyész kvalitásának, foglalkozásának lekicsinylését jelenti, objektíve.

Összességében tehát az ítélőtábla azt állapította meg, hogy az Alkotmánybíróság jogfejlesztő jogértelmezésével kialakított anyagi jogi helyzetben, annak összes társadalmi összetevőjét vizsgálva is az állapítható meg, hogy a vád tárgyává tett cselekmény bűncselekmény, mégpedig akként, ahogyan azt a közvádló vád tárgyává tette, tehát a minősítést tekintve is.

Ezért miután a helytelen jogkövetkeztetés folytán a törvényszék jogszabályt helytelenül alkalmazott, az ítélőtábla a másodfokú ítéletet a Be. 398. § (1) és (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett becsületsértés vétségében kimondta.

Ami a bűnösségi körülményeket illeti, a másodfokú bíróság mindenben egyetértett az elsőfokú bíróság által felsorakoztatott bűnösségi körülményekkel. Ezeket azonban akként értékelte, hogy főként az időmúlásra is figyelemmel [2/2017.(II.10.) AB határozat] a vádlottal szemben már nem szükséges a büntetés azonnali kiszabása, hanem az próbaidőre is elhalasztható. Ezért a korábbi próbára bocsátást már nem érintve a Btk. 65. § (1) bekezdése alapján a vádlottat próbára bocsátotta, a törvényhely (3) bekezdése alapján a próbaidőt 2 évben határozta meg.

A Be. 338. § (1) bekezdése és a Be. 385. §-ára figyelemmel a Be. 381. § (1) bekezdésére alapján az ítélőtábla megállapította, hogy a harmadfokú eljárásban a vádlott kirendelt védelmével felmerült bűnügyi költséget a vádlottnak engedélyezett személyes költségmentesség alapján az állam viseli.

Egyekben viszont, mivel a másodfokú ítéletnek az ottani bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezése mindenben helyes volt, az nem szorult megváltoztatásra, a Be. 397. §-a alapján a másodfokú ítéletet helybenhagyta.

, 2017. május 23.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke

Dr. Katona Tibor s. k.
előadó bíró

Dr. Nikula Valéria s. k.
bíró

A Fővárosi Ítéltábla 12.Bhar.362/2016/8. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék
23.Bf.6859/2016/8. számú ítélete a jelen ítélet folytán, a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2017. május 23.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke